

31.8.2020

KUNTIEN HARKINNANVARAISEN VALTIONOSUUDEN KOROTUKSEN HAKEMINEN VUONNA 2020**KUNTA: Salon kaupunki****YHTEYSHENKILÖ (NIMI, SÄHKÖPOSTI JA PUHELINNUMERO):**

Vs. talousjohtaja Päivi Kohvakka, p. 044 778 5011, paivi.kohvakka@salo.fi

HAETTAVA SUMMA, € 1.200.000 euroa**JOS ON SAATU HARKINNANVARAISTA KOROTUSTA VUONNA 2019, NIIN SEN KÄYTTÖTARKOITUS OLI:**

Ei ole saatu.

HAKEMUS:

- 1. KUNNAN YKSILÖIDYT TALOUSVAIKEUDET, JOIHIN HAETAAN HARKINNANVARAISTA VALTIONOSUUDEN KOROTUSTA SEKÄ PERUSTELUT, JOTKA OSOITTAVAT EM. VAIKEUDET POIKKEUKSELLISIKSI TAI TILAPÄISIKSI. LISÄKSI YKSILÖITYNÄ TALOUSVAIKUTUSTEN AJANKOHTA JA EUROMÄÄRÄINEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN. KORONAKRIISIN AIHEUTTAMAT KUSTANNUKSET JA TULONMENETYKSET ERITELTYINÄ KOHDASSA A:**

A: Korona-kriisi

Korona-kriisin vaikutukset Salon kaupungille ovat tämän hetkisen arvion mukaan suuruusluokaltaan noin 8-10 miljoonaa euroa. Näistä suuri osa liittyy verotulojen alenemiseen, etenkin kunnallisveron osalta. Verotulojen arvioidaan laskevan noin 4,9 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon 2020 (192,2 milj. euroa). Vuoden 2019 lopun kuntaliiton ennusteen mukaan kaupungin verotuloennuste vuodelle 2020 oli noin 195 miljoonaa euroa. Ennusteeseen verrattuna verotulojen toteuma on noin 7,7 miljoonaa euroa pienempi.

Lisäksi koronakriisillä on ollut suuret vaikutukset Salon kaupungin työllisyystilanteeseen. Kesäkuun työllisyysraportin mukaan työttömyysaste on 16,4, kun työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 11,2 %. Vaikeimmin työllistyvät työnhakijat ovat kärsineet tilanteesta työnsaantimahdollisuuksien ja työmarkkinaedellytyksiä parantavien mahdollisuuksien heikentyessä. Tämän hetkisen arvion mukaan työmarkkinatuen kuntaosuus tulee ylittymään noin 1,2 miljoonalla eurolla. Lisäksi vapaaajan palvelujen (kulttuuri, liikunta ja tapahtumat) supistuminen sekä muiden eri palveluiden vajaa- käyttö aiheuttavat tämän hetkisen arvion mukaan lähes miljoonan euron vähennyksen maksutuottoihin. Suurin epävarmuustekijä liittyy sosiaali- ja terveystalouden palvelujen kustannuksiin, joiden todellinen toteuma tulee näkymään vasta loppuvuonna 2020. Koronakriisin aiheuttamat taloudelliset vai-

kutukset kaupungille tulevat näkymään tuleville vuosille, etenkin vuodelle 2021. Korona-kriisin toinen aalto on alkanut syksyllä 2020, ja myös sillä tulee olemaan taloudellisia vaikutuksia mm. henkilöstön sairaspöissaoljen, sijaisten, materiaalihankintojen (maskit, suojavarusteet) yms. osalta.

B: Kaupungin taloudellinen tilanne

Salon kaupungin vuoden 2019 tilinpäätös oli -17,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Myös vuosi 2018 oli alijäämäinen -14,8 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksen 2019 perusteella kaupungin taseen kertymä päätyi alijäämäiseksi yhteensä -3,4 miljoonaa euroa. Siten Salon kaupungille tulee tilinpäätöksen 2019 mukaan kuntalain 110 §:n mukainen alijäämän kattamisvelvollisuus ja sitä kautta talouden tasapainottaminen. Kaupungin toimintamenot ovat kasvaneet noin 4 % vuoteen 2018 verrattuna. Tilinpäätöksen 2019 mukaan Salon kaupungin asukaskohtainen velka niin peruskunnan kuin konsernin osalta on kasvanut vuodesta 2018. Salon kaupungin asukasluku on laskusuuntainen ja työttömyys on lähtenyt kasvuun poikkeustilanteesta johtuen. Investointien tulorahoitus on ollut 23,6 % eli alhaisella tasolla. Poikkeustilanteesta johtuen talouden näkymät ovat vielä epävarmoja.

C: Tilinpäätösennuste vuodelle 2020

Kaupunginvaltuusto tulee käsittelemään syyskauden ensimmäisissä kokouksissa 2020 talousarvionmuutosta, jonka tämän hetkisen arvion mukaan Salon kaupungin vuoden 2020 alijäämäksi muodostuisi noin -9 miljoonaa euroa (heinäkuun 2020 ennuste). Ennusteeseen on otettu huomioon valtion taloudellinen kompensatio vuodelle 2020 (valtionosuuksien muutokset sekä yhteisöveron korotus). Kun kaupungin taseen kertymä on jo valmiiksi alijäämäinen -3,4 miljoonaa euroa, tulisi vuoden 2020 taseen alijäämä ennusteen perusteella nousemaan -12,4 miljoonaan euroon.

Lisäksi loppuvuodelle on olemassa merkittävä riski sosiaali- ja terveystalvelujen kustannusten noususta johtuen mm. koronan toisesta aallosta (henkilöstövaje, testauskapasiteetti, tarvikkeet yms.) sekä henkilöstön sijaistarpeen kasvusta, koska koronaepäilyjen vuoksi sairauspöissaolot todennäköisesti lisääntyvät. Myös työttömyyden kasvu lisää kustannuksia etenkin työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta sekä saattaa vaikuttaa myös kunnallisverotuloihin. Sairaanhoidopiirin alijäämän kattamisvelvollisuudesta ei ole tällä hetkellä tietoa. Sairaanhoidopiiri on kuitenkin tiedottanut, että alijäämä on toteutumassa. Tämän hetken arvion mukaan osa kustannuksista on mahdollisesti tulossa kuntien kustannettavaksi.

2. KUNNAN OMAT TOIMENPITEET POIKKEUKSELLISEN TAI TILAPÄISEN TALOUDELLISEN TILAN KORJAAMISEKSI (ESIM.: VEROPROSENTTI, TAKSAT, LAINOITUS TAI MENOSÄÄSTÖT):

A) JO TOTEUTETUT TOIMENPITEET:

Kaupunki on reagoinut heikentyneeseen taloustilanteeseen ja tehnyt päätöksiä taloutta tasapainottavista toimenpiteistä. Salon kaupunginhallitus päätti 8.4.2019 perustaa taloustyöryhmän, jonka toimiksiantona on laatia ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi pitkällä aikavälillä ja seurata tasapainottamisen toteutumista. Taloustyöryhmän tulee tarkastella käyttötalouden ja investointien kehystä suunnitteluvuosille sekä laatia toimenpidesuosituksia kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja tulojen lisäämiseksi. Työryhmän toimikausi kestää kuluvan valtuustokauden loppuun ja työryhmä on tehnyt työtä asian osalta sen perustamisesta lähtien.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 2.9.2019 § 330 lähettää taloustyöryhmän esityksen maksujen ja taksojen tarkistamisesta palvelualueille valmisteltavaksi ja edelleen lautakunnille päätettäväksi vähintään taloustyöryhmän esityksen mukaisina siten, että uudet maksut ja taksat tulevat voimaan 1.1.2020. Esitysten mukaan kaupungin maksuja ja taksoja korotettiin vähintään 5 %.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 13 § 24.2.2020 oppimisympäristöselvityksen toista vaihetta ja kaupungin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalvelujen palveluverkkoa, mihin liittyi koulujen ja päiväkotien lakkauttamisia.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 18.5.2020 § 203 hyväksynyt talousarvion laadintaohjeet vuodelle 2021, jossa toimialoja on pyydetty talousarviovalmistelun pohjaksi näkemystä niistä toimenpiteistä, joilla lautakunta pystyy leikkaamaan toimintamenoja 2 prosenttia vuoden 2020 talousarviotasosta.

Lisäksi Salon kaupunki on mukana työllisyyden kuntakokeilussa, jonka tarkoituksena on tehostaa ja parantaa työllisyyspalveluja ja sitä kautta vähentää työttömyyttä ja vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen. Kokeilu alkaa 1.1.2021 ja päättyy 30.7.2023.

Salon kaupunki on tehnyt erilaisia talouteen ja toimintaan liittyviä asioita viimeisen kymmenen vuoden ajan. Salon kaupungin talouteen vaikuttaa edelleen 2010-luvun alkupuolella tapahtunut rakennemuutos, jonka johdosta kaupungin verotulojen taso tipahti useita miljoonia euroja.

B) TULOSSA OLEVAT JA PÄÄTETYT TOIMENPITEET:

Kaupunginhallituksen päättämien talousarvion laadintaohjeiden mukaan kaupunginhallituksen nimeämä taloustyöryhmä on syksystä 2019 lähtien käynyt läpi yhdessä palvelualueiden kanssa niiden toiminnan tehostamisen ja rakenteellisten muutosten mahdollisuuksia. Niiden pohjalta taloustyöryhmä on tunnistanut erilaisia toimenpiteitä ja käsitellyt listauksen kaupungin menokehitykseen, kustannuksiin ja tuottoihin vaikuttavista asioista. Koska talouden tasapainottaminen on yksi talousarviovalmistelun tärkeimmistä teemoista, toimialojen tulee selvittää talousarviovalmistelun yhteydessä listauksen toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset toimialan talousarvioon ja esittää niistä selvitys talousarviokäsittelyn yhteydessä. Kyseisten selvitysten sisältö, valmistelun tilanne ja mahdollinen aikataulu tullaan käsittelemään kaupunginhallituksen raamipäätöksen yhteydessä syyskuussa 2020.

Kaupunginhallitus tulee käsittelemään talousarvioraamia vuodelle 2021 ja edellä mainittuja asioita 14.9.2020 kokouksessaan.

Salossa 31.8.2020

Anna-Kristiina Korhonen

Päivi Kohvakka

vt. kaupunginjohtaja

vs. talousjohtaja